

Provincie Noord-Brabant
t.a.v.: formateur P. Verhoeve
Postbus 90151
5200 MC 's Hertogenbosch

Geachte heer Verhoeve,
Geachte formerende partijen,

Ongetwijfeld staat het al op uw volle politieke agenda, toch brengen wij graag de nijpende situatie van het openbaar vervoer in Gemert-Bakel onder uw aandacht. De problematiek die speelt op met name de buslijnen van, naar en via Gemert is exemplarisch voor de zorgelijke situatie waarin het openbaar busvervoer verkeert, maar is ook dermate ernstig dat het een casus op zichzelf is.

Busvervoer in coronatijd

In feite is de problematiek ontstaan tijdens de coronacrisis. In een periode waarin maatregelen werden getroffen om de pandemie in te dammen, werd ook het openbaar vervoer hard getroffen. Als concessiehouder heeft de provincie destijds samen met het Rijk de portemonnee getrokken om een uitgekleden dienstregeling te blijven rijden. Desondanks heeft deze periode er ook voor gezorgd dat de dienstregeling nadien nooit meer op het kwaliteitsniveau is gekomen van voor de coronapandemie. Een oorzaak daarvoor wordt door de provincie en vervoerder Hermes gevonden in een teruglopend aantal reizigers en een tekort aan chauffeurs. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de oorzaak van het teruggelopen aantal reizigers zeer nadrukkelijk ligt in de ontmoediging van het Rijk om tijdens de coronapandemie met het OV te reizen.

Casus Gemert

Bovenstaande problematiek ondervinden onze inwoners dagelijks in Gemert-Bakel. Waar we de afgelopen jaren, ook voor corona, al een achteruitgang zagen van de dienstregeling in onze kerkdorpen, bleef de verbinding tussen Gemert enerzijds en Eindhoven, Helmond, Uden en in mindere mate ook Boxmeer redelijk op peil (Buslijnen 123, 321, 322 en 25). Na de coronaperiode is deze voorziening nooit meer volledig in kwaliteit hersteld. Dit had als gevolg dat er minder ritten zijn per uur, in de avonden en weekenden en dat er (veel) meer uitval is van geplande ritten. Reizigers zoals o.a. vele studenten waren en zijn hiervan de dupe.

Het afgelopen half jaar heeft de situatie een nieuw dieptepunt bereikt, die wij graag voor u uiteenzetten in chronologische volgorde:

- Door een afsluiting in het dorp vanwege wegwerkzaamheden zouden de Buslijnen 321 en 322 een andere route rijden. Deze is in najaar 2022 overeengekomen met busvervoerder Hermes. Vlak na Nieuwjaar, op het allerlaatste moment, kwam echter het bericht dat deze route voor lijn 321 en 322 niet gereden kon worden vanaf 9 januari. Het gevolg: veel wachtende reizigers bij verkeerde bushaltes en busritten die vervielen.
- Nieuwe afspraken leidden ertoe dat de aangepaste route alsnog zou ingaan vanaf eind februari. Ondertussen gepaard gaande met een vakantiedienstregeling tijdens schoolweken en veel uitgevallen ritten.
- Om tegemoet te komen aan de klachten van de gemeente en de vele reizigers werd door de vervoerder Hermes, in samenwerking met de provincie, beloofd om extra busritten te gaan rijden op o.a. lijn 123 Gemert-Boxmeer vanaf 8 mei tijdens de spitsuren en op de lijnen 321 en 322 Gemert-Eindhoven. U raad het al: na de meivakantie vielen vrijwel alle 'extra' ritten uit, aangevuld met enkele reguliere ritten.

De bovenstaande uitvoeringsproblemen zijn gaan gepaard met een gebrekkige communicatie aan de reizigers die te alle tijden de dupe zijn.

Vertrouwen opbouwen

Uiteraard hebben ook wij begrip voor het feit dat het niet eenvoudig is om voldoende geschikt personeel te vinden, de arbeidsmarkt werkt daarbij niet in het voordeel. Toch kan dit wat ons betreft geen excuus zijn om het openbaar busvervoer verder te laten afkalven. In een periode waarin we als overheden gezamenlijk werken aan meer woningbouw voor onze inwoners (voor de gemeente Gemert-Bakel 2400 extra in 10 jaar tijd) en meer en betere opvanglocaties voor asielzoekers, hebben we elke vorm van vervoer keihard nodig. Daar komt bij dat de provincie in haar eigen Mobiliteitsbeleid een transitie voor ogen heeft waarbij meer mensen gebruik maken van het openbaar vervoer i.p.v. de auto. Hier staan wij als Gemert-Bakel ook achter. Gezien de huidige onbetrouwbaarheid van het busvervoer blijft een dergelijke transitie een vergezicht; inwoners zullen het openbaar vervoer op deze wijze juist vermijden in plaats van omarmen.

De situatie in Gemert-Bakel is niet uniek, er zijn meer plekken in Brabant waar het openbaar vervoer slecht is, maar de genoemde voorbeelden zijn voor u hopelijk wel aanleiding om actie te ondernemen. Het vertrouwen in het openbaar vervoer moet weer gaan groeien, alleen dan wordt de vicieuze cirkel doorbroken. Alleen dan krijgen we mensen zover om meer gebruik te gaan maken van het openbaar (bus)vervoer. En dat vergt van de provincie als concessiehouder een stevige keuze: bent u bereid te investeren in een toekomstbestendig openbaar vervoer? Of laat u de bereikbaarheid van met name de plattelandsgemeenten verder afkalven?

Wij rekenen op uw bereidheid om samen met ons gemeentebestuur, maar ook met de busvervoerder Hermes en andere gemeenten, te komen tot een verbetertraject. Wij doen hierbij een oproep om bij de formatie dit onderwerp mee te nemen en bij het aantreden van het nieuwe bestuur daarnaast ook de acute problemen direct met alle betrokken partijen op te pakken. Hierin zouden wij graag een terugkoppeling van u en GS ontvangen. Concrete maatregelen waarmee de reiziger niet langer in de kou blijft staan, waarmee het vertrouwen weer kan groeien!

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Gemert-Bakel,
Namens deze,

Griffier,

Burgemeester,

Marloes Laurensen

Michiel van Veen